

ЧЕРВОНОЗАВОДСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ХАРКОВА
ЄДРПОУ02894059; майдан Героїв Небесної Сотні, 36, 3 під'їзд, м. Харків, 61001
тел./факс (057) 733-05-61, e-mail: inbox@cz.hr.court.gov.ua

**АНАЛІЗ РОЗГЛЯДУ ЧЕРВОНОЗАВОДСЬКИМ РАЙОННИМ СУДОМ м. ХАРКОВА
ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН ЗА 2020 РІК**

З метою забезпечення реалізації громадянами конституційного права на звернення із зауваженнями та пропозиціями, що стосуються діяльності суду, заявами або клопотаннями, щодо реалізації своїх прав та законних інтересів та скаргю про їх порушення, а також здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володіння суду, судом приймаються на облік та розглядаються звернення громадян (заяви, скарги, пропозиції) та запити на інформацію.

Звернення громадян, що не підлягають розгляду відповідно до процесуального законодавства України, розглядаються Червонозаводським районним судом м. Харкова в порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян», а після реєстрації в КП «Д-3» діловодство за ними ведеться згідно з Інструкцією з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348 (далі – Інструкція з діловодства за зверненнями громадян).

Порядок роботи у суді із запитами на отримання публічної інформації здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у Червонозаводському районному суді м. Харкова та внутрішньо-організаційних документів суду.

У суді створені необхідні умови для реалізації конституційних прав громадян на письмове або усне звернення на особистому прийомі керівництва суду.

Відповідно до розпорядження голови Червонозаводського районного суду м. Харкова № 02-12/1 від 17.03.2020 «Про встановлення особливого режиму роботи суду на час карантину та впровадження протиепідемічних заходів» (зі змінами), особистий прийом громадян керівництвом суду в період дії карантину не проводиться.

На період карантину прийомні години канцелрій та архіву суду: щочетверга з 8:30 год. до 11:00 год.

Слід зазначити, що в непоодиноких випадках прийом громадян протягом робочого часу здійснюється як керівництвом суду, так і канцеляріями, незалежно від встановлених карантинних обмежень, що в значній мірі сприяє попередженню виникнення скарг.

Облік особистого прийому громадян керівництвом суду ведеться в журналах особистого прийому. Зокрема, згідно журналу прийому громадян головою суду, за 2020 рік зареєстровано 4 звернення, що на 4 звернення менше ніж за 2019 рік.

Усі звернення громадян на особистому прийомі реєструються. Якщо вирішити порушені в усному зверненні питання безпосередньо на особистому прийомі неможливо, воно розглядається у тому ж порядку, що й письмове звернення. Про результати розгляду громадянину повідомляється письмово або усно.

У зв'язку з наданням вичерпних роз'яснень головою суду, у ході особистого прийому, громадянами письмові звернення відповідно до Закону України «Про звернення громадян», з цих самих питань до розгляду не подавались.

Слід окремо зазначити, що у громадян часто виникають питання процедурного характеру, які не потребували роз'яснень, а лише деяких уточнень. Так, наприклад питання куди та як подати заяву до суду, чи порядок ознайомлення з матеріалами справи і т.д. Також громадяни нерідко шукають судові зали чи кабінети суддів.

Ці та інші питання в основному вирішуються під час прийому громадян керівництвом суду, консультантами суду та канцеляріями суду.

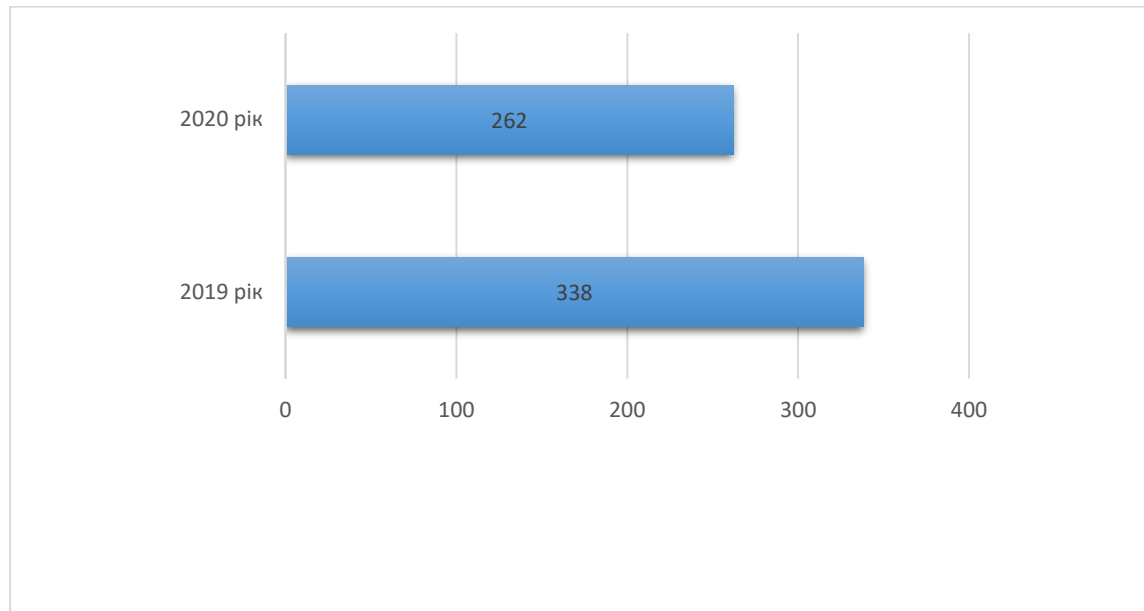
Звернення громадян, що надходять до суду, реєструються в день їх надходження в КП «Д-3» в журналі вхідної кореспонденції, після чого передаються особі відповідальній за ведення діловодства за зверненнями громадян. Відомості по кожному зверненню громадян, які надійшли до суду, заносить до алфавітного покажчика звернень громадян (№ за номенклатурою 09-08), журналу реєстрації звернень громадян (№ за номенклатурою 09-09), інформаційні запити вносяться до журналу реєстрації інформаційних запитів (№ за номенклатурою 09-10). Кожному із звернень громадян присвоюється реєстраційний індекс, який складається з початкової літери прізвища заявника і порядкового номеру пропозиції, заяви, скарги чи інформаційного запиту.

Після реєстрації звернення, відповідальною особою проводиться візування документа, після чого голова суду встановлює особисту резолюцію та термін виконання документа.

У суді дотримується, визначений Інструкцією з діловодства за зверненнями громадян, порядок формування справ за зверненням громадян. Кожна скарга оформлюється у обкладинку із зазначенням усіх необхідних реквізитів та зберігаються у відповідального працівника в хронологічному порядку, після чого передаються згідно акту передачі до архіву суду.

За 2020 рік в провадження Червонозаводського районного суду м. Харкова надійшло – **262** звернення, що у порівнянні з 2019 роком **менше на 76** звернень. Залишок з минулого періоду склав **3** звернення, тобто всього перебувало на розгляді **265** звернень, у тому числі **240** заяв та **25** скарг. При цьому від громадян надійшло – **238** звернень, що у порівнянні з 2019 роком **менше на 73** звернення, від вищих органів влади та народних депутатів – **0** звернень, від юридичних осіб – **27** звернень, що є аналогічним показником з попереднім звітним періодом.

Динаміка надходження до суду звернень виглядає наступним чином:

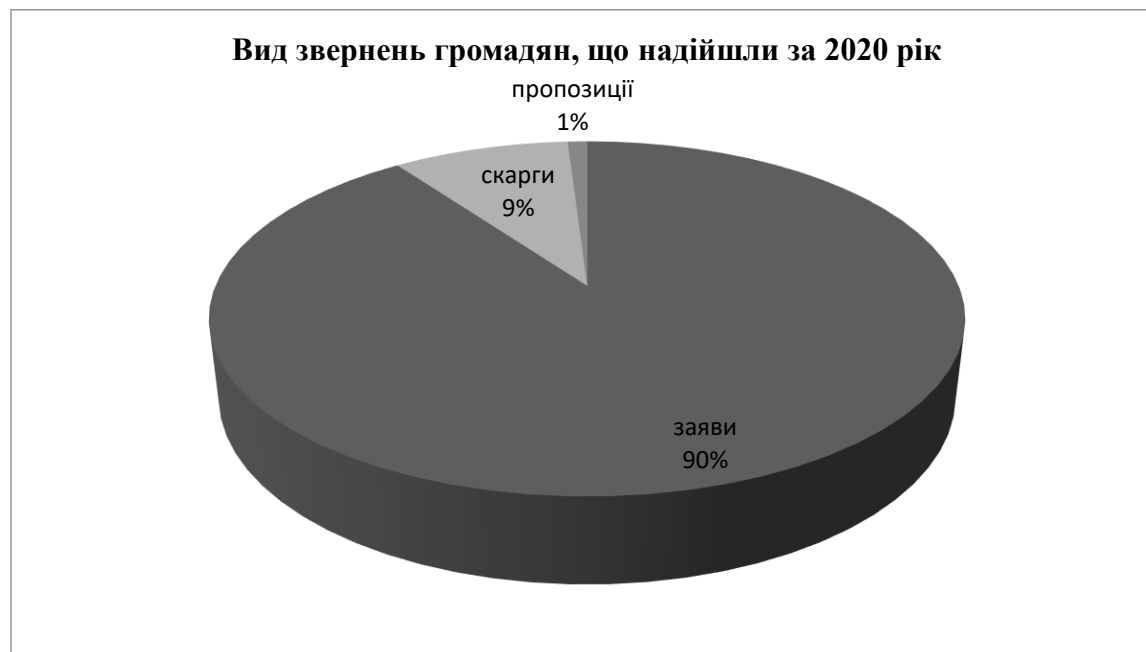

Тобто ми бачимо, що протягом 2020 року спостерігається зменшення кількості звернень, в порівнянні з 2019 роком. Статистичні дані щодо розгляду звернень громадян за 2020 рік у порівнянні з 2019 роком, наведені в таблиці №1.

Таблиця № 1

Періоди звітності	Залишок звернень на початок звітного періоду	Надійшло звернень за звітний період	Усього	У тому числі			Звернення, що надійшли від (з гр. 3)					Строки розгляду звернень (з гр. 3)					Залишок нерозглянутих звернень	
				Заяв, пропозицій	Скарг		Громадян	Народних депутатів	Вищих органів влади	Юридичних осіб	Інших осіб	Усього розглянуто	У тому числі					
					Усього	З них повторних							До 5 діб	До 15 діб	До 30 діб	До 45 діб		більше 45
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Попередній аналогічний звітний період	0	338	338	297	41	0	311	0	0	27	0	338	111	189	33	5	0	3
Звітний період	3	262	265	240	25	2	238	0	0	27	0	265	72	155	36	2	0	0

У структурі звернень, які надійшли до Червонозаводського районного суду м. Харкова за 2020 рік, переважають заяви – 90 %, пропозиції – 1%, скарги – 9%.

За 2020 рік збільшилась кількість звернень громадян, які надійшли до суду електронною поштою (на офіційну адресу суду) та шляхом заповнення на офіційному вебсайті суду електронної форми звернення громадян, запиту на отримання публічної інформації. Так, на електронну адресу суду за 2020 рік надійшло 49 звернень громадян та юридичних осіб, 19 адвокатських запитів та 12 запитів на отримання публічної інформації. Окрім того, шляхом заповнення електронної форми звернення подано 16 звернень, запитів на отримання публічної інформації – 42.

Зазначимо, що основна кількість звернень подані особисто заявниками. Однак до Червонозаводського районного суду м. Харкова у 2020 році надходили звернення громадян направлені для розгляду, в межах повноважень суду, Державною судовою адміністрацією України, Територіальним управлінням Державної судової адміністрації України в Харківській області, Харківського апеляційного суду.

За 2020 рік до суду надійшло 3 дублетні звернення та 2 повторних.

Як і у 2019 році переважна кількість звернень є індивідуальними, що складає 99 %.

З метою унеможливлення порушення термінів виконання завдань, поставлених в процесі розгляду звернень громадян, впродовж звітного періоду, здійснювався контроль за строками надання відповідей головою суду, керівником апарату та їх заступниками.

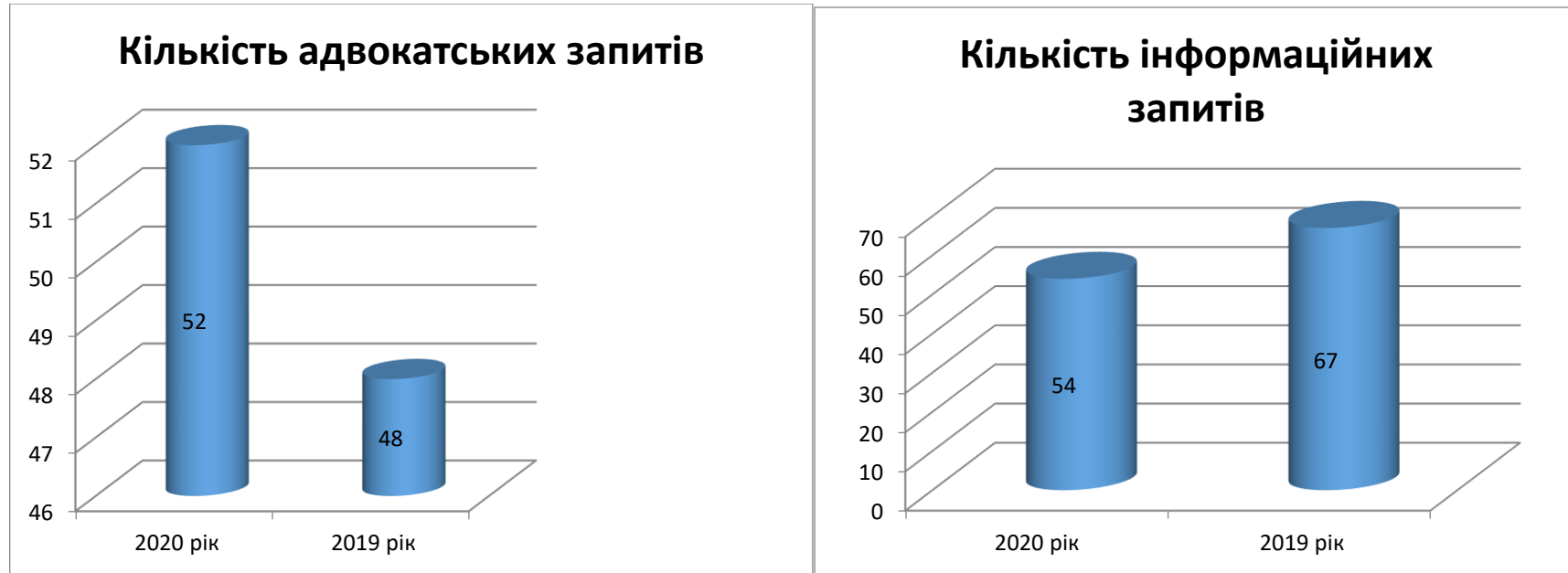
За результатами розгляду звернень громадян, судом надано відповіді на 265 звернень, які були розглянуті в наступні терміни:

- до 5 днів – **72** звернення, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **менше на 39** звернень;
- до 15 днів – **155** звернення, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **менше на 34** звернення;
- до 30 днів – **36** звернень, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **більше на 3** звернення;
- до 45 днів – **2** звернення, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **менше на 3** звернення;
- більше 45 днів – **0** звернень, що є аналогічним показником з попереднім звітним періодом

На діаграмі показано відсоткове співвідношення строків, протягом яких були розглянуті звернення та скарги:

Також, відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» та Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», судом розглянуто **54 інформаційні запити** що у порівнянні з попереднім аналогічним звітним періодом 2019 року менше на **13** та **52 адвокатські запити**, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **більше на 4**.

Варто зауважити, що громадяни не зовсім вірно розмежовують за змістом звернення та запити на доступ до публічної інформації. Відрізняються вони між собою, в першу чергу, за змістом.

Часто автори називають свої звернення «запитами про доступ до публічної інформації» умисно, не маючи на меті отримання доступу до публічної інформації, а лише задля скорочення строків їх розгляду, оскільки Законом України «Про доступ до публічної інформації» передбачено розгляд запиту протягом 5 робочих днів, а Закон України «Про звернення громадян» для розгляду заяв, скарг та пропозицій встановлено місячний строк.

Іноді, заповнюючи форму запиту про доступ до публічної інформації, запитувачі просять повідомити інформацію, яка не має ознак публічної.

У формах для запитів на отримання публічної інформації в деяких випадках громадяни оформлюють процесуальні заяви про видачу копії рішення суду, про повідомлення дати призначення справ до розгляду або результатів розгляду.

Окрему категорію звернень становлять заяви про повернення помилково або надміру зарахованих до бюджету зборів, платежів та інших доходів бюджету. При надходженні таких заяв суд користується положеннями Закону України «Про судовий збір» (із змінами і доповненнями), Наказу Міністерства фінансів України № 787 від 03.09.2013 «Про затвердження Порядку повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до державного та місцевих бюджетів» (із змінами та доповненнями), Постанови Національного банку України № 22 від 21.01.2004 «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» та інше.

Всі заяви про винесення подання про повернення помилково сплачених коштів судового збору реєструються в автоматизованій системі документообігу суду. Після реєстрації заяви, вноситься інформація щодо заявника та документа про оплату в Журнал обліку заяв та доданих до них документів про оплату судового збору (№ за номенклатурою 01-35).

Після реєстрації заяви здійснюються наступні дії.

Перевіряється наявність всіх необхідних документів для винесення подання.

Перевіряється наявність наступних документів:

- заява від юридичної чи фізичної особи (або представника) адресована голові чи керівнику апарату суду з проханням винести подання про повернення помилково сплачених коштів судового збору;
- виключно оригінал або банківська копія документа про оплату судового збору;
- копія паспорта та копія ідентифікаційного коду особи, яка є платником за відповідним документом про оплату судового збору;
- копія довіреності, якщо заява подається представником фізичної чи юридичної особи.

Після перевірки наявності всіх необхідних документів, здійснюється перевірка реквізитів оплати судового збору. Крім того перевіряється сам документ про оплату по формі на відповідність до вимог чинного законодавства (Постанова Національного банку України № 22 від 21.01.2004 «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті»).

Через комп'ютерну програму «Д-3» обов'язково перевіряється наступна інформація:

- виписки щодо надходження коштів судового збору на відповідний рахунок від платника за відповідною квитанцією;
- відсутності в провадженні суду з моменту сплати коштів по теперішній час будь-яких заяв, де є підтвердженням належної оплати судового збору даний документ про оплату. Перевірка здійснюється обов'язково за номером та датою документа про оплату.

Після здійснення перевірок всіх документів підготовлюється проект подання (виключно на ім'я тієї особи, яка є платником за документом про оплату) за підписом голови суду та засвідчення гербовою печаткою.

Також слід зазначити, що передбачено також і випадки винесення повторного подання.

За 2020 рік до Червонозаводським районним судом м. Харкова надійшло 20 заяв про повернення помилково сплачених коштів судового збору. За результатами розгляду яких:

- судом винесено 14 подань про повернення судового збору, з яких по 12 заявам винесено по одному поданню, по 1 заяві винесено 2 подання;
- повторні подання не виносились;
- по 6 заявам було відмовлено у винесенні подання та повернуто для дооформлення, через відсутність обов'язкових документів або інших реквізитів;
- по 1 заяві відмовлено у винесенні подання, оскільки платіжний документ містив реквізити іншого суду.

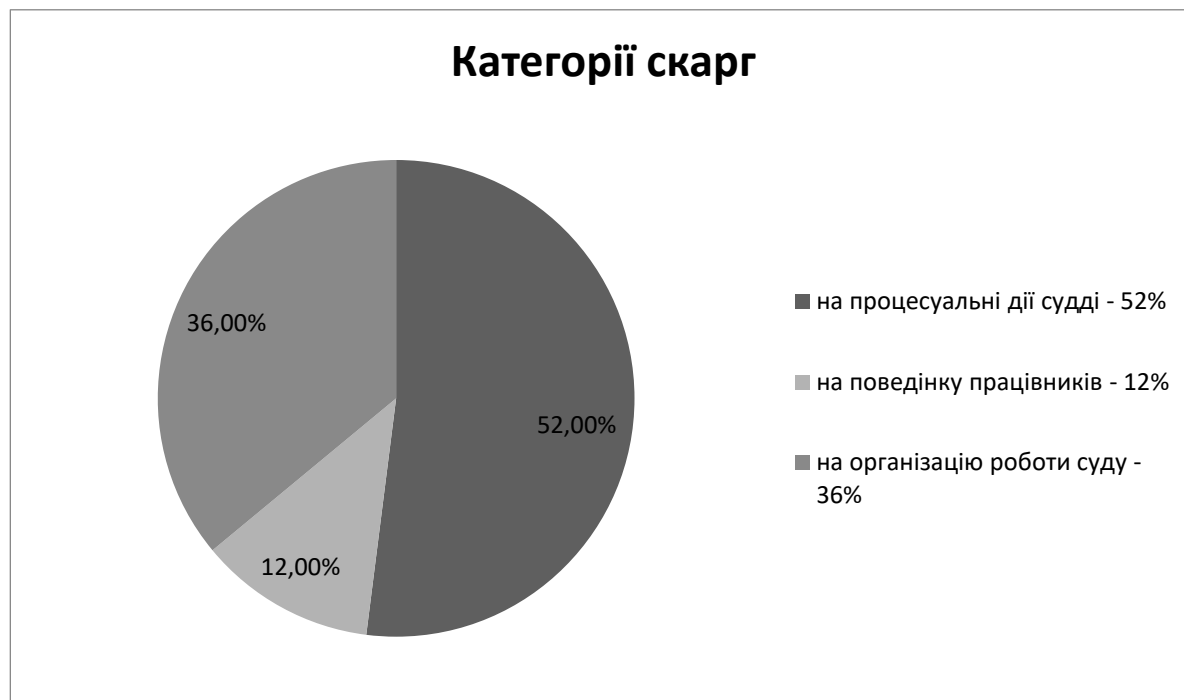
Статистичні дані щодо кількості скарг та їх категорій за 2020 рік у порівнянні з 2019 роком, наведені в таблиці №2.

Таблиця № 2

Звітні періоди	Скарги на процесуальні дії суддів		Скарги на поведінку працівників суду		Скарги на організацію роботи суду	Інше
	Всього	У т.ч. на тяганину з розгляду справ	Всього	У т.ч. суддів		
Попередній аналогічний звітний період	21	11	6	1	14	0
Звітний період	13	3	3	0	9	0

За категоріями (підставами звернень) скарги поділяються:

- на процесуальні дії суддів всього – 13 скарг (52 %), у тому числі на тяганину з розгляду справ – 3 скарг;
- на поведінку працівників суду – 3 скарги (12 %), у тому числі на поведінку суддів – 0 скарг;
- на організацію роботи суду – 9 скарг (36 %).

За 2020 рік до Червонозаводського районного суду м. Харкова надійшло:

Скарг на процесуальні дії суддів – 13.

Головною причиною, що зумовлює надходження скарг на дії суддів залишається незгода тієї чи іншої сторони з постановленим рішенням або ж намагання шляхом написання скарг вплинути на хід судового розгляду чи змінити його результат, привернути увагу до своєї справи.

Аналіз вивчених звернень та відповідей на них свідчить про те, що обґрунтованими в переважній більшості є звернення, які пов'язані із перевищенням встановлених законом строків розгляду справ, зволікання з видачею процесуальних документів.

Разом з тим, невдоволеність результатом розгляду справи зумовлює зазначення у скаргах вимоги про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності або й кримінальної відповідальності за винесення завідомо незаконного, на думку скаржників, рішення.

Часто громадяни, звертаючись до голови суду на особистому прийомі або з письмовими зверненнями, розраховують на його особисте втручання в розгляд справи, надання відповідних вказівок, вплив на конкретних суддів та вжиття до них заходів реагування аж до звільнення

з посади, взяття розгляду справ під особистий контроль. Як наслідок, значна частина питань, що порушуються у зверненнях, виходять за межі повноважень, які законом надано голові суду.

Заявникам роз'яснюються положення Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо незалежності суддів від будь-якого незаконного впливу, здійснення правосуддя на основі Конституції і законів України, заборони втручання у здійснення правосуддя чи впливу на суд або суддів у будь-який спосіб.

Поширеною причиною, яка викликає надходження численних скарг, є порушення судами процесуальних строків призначення справ до розгляду, безпосередньо розгляду, строків видачі копій судових рішень.

Однак, результати перевірки звернень показують, що такі порушення строків зумовлені ініціативою самих сторін, їх представників та адвокатів, перебуванням головуючого судді у відпустці (на лікарняному). У більшості таких випадків причини є об'єктивними. В окремих випадках факти порушення процесуальних строків знаходять своє підтвердження, однак, судді пояснюють це великою завантаженістю в роботі, що в свою чергу є, безумовно, обґрунтованим.

Щодо оскарження дій працівників суду - трапляються непоодинокі випадки, коли зазначена в скарзі інформація не відповідає дійсності, наприклад, вимога негайно видати копію рішення суду, негайно надати письмові роз'яснення на звернення. В процесі розгляду таких скарг виявляється, що в справі наявні підтвердження того, що особа отримала копію документу, що підтверджується її розпискою або поштовим повідомленням про вручення. Також, нерідко причиною оскарження дій працівників апарату суду є недостатня обізнаність громадян з нормами діючого законодавства, що призводить до заявлення необґрунтованих вимог учасниками процесу, які працівники апарату не можуть виконати через відсутність будь-яких законних підстав для таких вимог.

Скарг на поведінку працівників суду – 3.

Скарг на організацію роботи суду – 9.

Заходи, які вживались судом з метою усунення недоліків в роботі за 2020 рік

Слід зауважити, що з метою більшої поінформованості відвідувачів Червонозаводського районного суду на першому поверсі будівлі суду обладнано інформаційні стенди, на яких, зокрема, розташована інформація щодо порядку обраховування та сплати судового збору, реквізити, на які потрібно сплачувати судовий збір, списки справ, призначених для розгляду в поточний день. Також на інформаційних дошках розміщена інформація про можливість скористатись правом на отримання СМС-повідомлень про дату, час та місце розгляду справи, попередньо подавши до суду заявку на отримання таких повідомлень. Роз'яснено порядок отримання процесуальних документів в електронному вигляді через систему «Електронний суд». Відвідувачі суду можуть скористатися зразками типових заяв та клопотань, розміщених на столах перед канцеляріями суду.

Для покращення доступу до отримання публічної інформації Червонозаводським районним судом м. Харкова постійно наповнюється необхідною актуальною інформацією сайт <https://cz.hr.court.gov.ua/sud2035/>. У розділі «Новини» розміщуються всі основні моменти діяльності

суду, розділ «Громадянам» містить перелік справ, призначених до розгляду, умови доступу громадян до публічної інформації, зразки процесуальних документів.

На сайті також завжди доступна інформація про керівництво та склад суддів Червонозаводського районного суду м. Харкова, графік прийому громадян, історію створення суду, адресу та контактні телефони, дані про вакансії та реквізити для сплати судового збору.

Організація роботи суду знаходиться під постійним контролем керівника апарату суду та голови суду. При здійсненні контролю за розглядом звернень головою суду звертається особлива увага на строки і повноту розгляду порушених питань, об'єктивність перевірки звернень, законність і обґрунтованість прийнятих за ними рішень, своєчасність їх виконання і направлення відповідей заявникам.

Голова суду постійно організує збори суддів на яких обговорюються процесуальні питання здійснення судочинства, організаційні питання роботи суду, суддів та інші питань.

Керівником апарату суду проводяться оперативні наради на яких обговорюються накази ТУ ДСА в Харківській області або інших установ, організацій та здійснюється обговорення інших питань, які порушуються у зверненнях громадян.

Заступником керівника апарату суду постійно проводяться заняття з секретарями судових засідань та помічниками суддів, щодо основних аспектів роботи у КП «Д-3», обговорюються проблемні питання та шляхи їх вирішення, обговорюються питання внутрішнього трудового розпорядку, правил поведінки державного службовці та з інших питань.

Окрім того з працівниками апарату суду періодично проводяться заняття по вивченню Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах та діючого законодавства, здійснюється перевірка передачі справ до канцелярії суду відповідно до встановлених строків, з метою попередження пропускання строків пред'явлення рішень до виконання.

Відповідно до розпорядження голови Червонозаводського районного суду м. Харкова № 02-12/1 від 17.03.2020 «Про встановлення особливого режиму роботи суду на час карантину та впровадження протиепідемічних заходів» із змінами, особистий прийом громадян керівництвом суду, на період дії карантину, не проводиться.

На період карантину прийомні години канцелрій та архіву суду: щочетверга з 8:30 год. до 11:00 год.

Слід зазначити, що в непоодиноких випадках прийом громадян протягом робочого часу здійснюється, незалежно від встановлених карантинних обмежень, що в значній мірі сприяє попередженню виникнення скарг.

Матеріали справи видаються на вимогу сторони у справі та документів, підтверджуючих особу громадянина. Під час ознайомлення з матеріалами справи обов'язково присутній працівник апарату суду (секретар судового засідання, помічник судді або секретар канцелярії).

Голова суду контролює діяльність апарату суду.

Розгляд справ по яким підсудні утримуються під вартою перебувають на особистому контролі голови суду.

Особа, яка відповідальна за розгляд звернень громадян (консультант суду Усова В.Ю), здійснює реєстрацію і належне оформлення звернень громадян, а також здійснює перевірку та своєчасний розгляд звернень громадян.

**Голова
Червонозаводського
районного суду м. Харкова**

І.М. Шелест

Вик. Усова В.Ю.
(057) 732-73-35